МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Автоматизоване робоче місце бухгалтера

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна програма Облік і аудит
Код та найменування спеціальності 071 Облік і оподаткування
Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

2022

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК (розробники): Пчелянська Г.Б., старший викладач
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри цифрових технологій фінансових операцій

Протокол від «26» травня 2022 р. №11

Завідувач кафедри *ПІДПИСАНО* Лариса ІВАНЧЕНКОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Голова ради *ПІДПИСАНО* Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис)

Гарант освітньої програми *ПІДПИСАНО* Юрій МЕЛЬНИК
(підпис)

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету
Протокол від «31» травня 2022 р. № 9

Секретар Методичної ради університету *ПІДПИСАНО* Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис)

ЗМІСТ

1 Пояснювальна записка……. 4
1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни…… 4
1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти…… 4
1.3 Міждисциплінарні зв’язки…….. 5
1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС……. 5
2 Зміст дисципліни:…… 5
2.1 Програма змістовних модулів…….. 5
2.2 Перелік лабораторних робіт…… 6
2.3 Перелік завдань до самостійної роботи…….. 7
3 Критерії оцінювання результатів навчання…… 9
4 Інформаційне забезпечення…… 10

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Автоматизоване робоче місце бухгалтера» є дати знання студентам спеціальності «Облік і оподаткування» основних положень розвитку Автоматизоване робоче місце, становлення його як науки, розглянути основні принципи цієї професії та надати основні поняття про порядок обліку господарської діяльності в умовах застосування інформаційних систем обліку та контролю.

В результаті вивчення курсу «Автоматизоване робоче місце бухгалтера» студенти повинні

знати:

– роль і значення обчислювальної техніки, інформаційних систем для автоматизації обліку, аналізу; принципи роботи з автоматизованими системами обліку та АРМ;

вміти:

– виконати постановку задачі, створити інформаційну базу на основі реальних даних певного господарюючого об'єкту, організувати облік в автоматизованому режимі за допомогою універсальної програма, сформувати різноманітні форми бухгалтерського обліку, провести аналіз отриманих результатів.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Автоматизоване робоче місце бухгалтера» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування та освітньо-професійній програмі «Облік і аудит» підготовки бакалаврів.

Загальні компетентності:

ЗК8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК9. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК3. Здатність підтримувати належний рівень професійних якостей та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ФК4. Здатність вести дискусію, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах рідною мовою.

ФК8. Здатність використовувати економіко-математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аудиті та оподаткуванні.

ФК10. Здатність здійснення обліково-аналітичних процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

ФК14. Здатність розуміти, інтерпретувати, досліджувати та визначати тенденції розвитку фінансової системи підприємства.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм фіксації, обробки, систематизації та передачі обліково-аналітичної інформації щодо фактів та процесів господарської діяльності підприємств, в т.ч. у зовнішньоекономічній сфері.

ПРН 6. Застосовувати для ведення обліку, аналізу, аудиту та оподаткування спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології.

ПРН 7. Демонструвати розуміння особливостей практики організації та функціонування обліково-аналітичної системи підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 11. Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для застосовування економіко-математичних методів у обраній професії.

ПРН 14. Вміти працювати як автономно, так і в команді, проявляти самостійність і відповідальність у роботі, використовувати в роботі етичних принципів.

ПРН 18. Володіти та застосовувати науково-методичний інструментарій в практичній діяльності.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – Фінансовий облік, Економічний аналіз, послідовні - Внутрішньогосподарський контроль, «Фінансова звітність підприємства»

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 3 курсі у 5 семестрі денної та на 5 курсі у 9 семестрі для заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS- 4, годин – 120 (денна) та ECTS- 3, годин – 90 (заочна)

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	48	18	30
заочна	14	6	8
Самостійна робота, годин	Денна - 72	Заочна - 76	

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовний модуль 1: **Загальні питання створення автоматизованої системи бухгалтерського обліку.**

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	**Предмет і зміст курсу** (*Предмет і зміст курсу. Концепція побудови автоматизованого робочого місця бухгалтера (АРМБ). Склад і зміст інформаційного забезпечення АРМБ. Технічне та програмне забезпечення АРМБ. Характеристика сучасних комп'ютерних програм автоматизації обліку, контролю, аналізу*).	2	0,5

2.	**Загальна характеристика української типової конфігурації програми** (*Загальна характеристика, особливості версії, режими роботи української типової конфігурації програми. Константи, план рахунків, субконто, види субконто. Характеристика довідники програми. Робота з документами, форма вводу документів. Журнали документів. Звіти: стандарти, спеціалізовані, регламентовані. Початок роботи з програмою. Введення на рахунки вхідного сальдо*).	2	0,5

Змістовний модуль 2: **Облік господарських засобів та джерел їх формування**

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	**Облік грошових коштів** (*Облік грошових коштів. Особливості документального оформлення операцій: заповнення довідників, первинних документів, формування вихідної інформації*).	2	0,5
2.	**Облік основних засобів** (*Облік основних засобів. Документальне оформлення операцій: заповнення довідників, первинних документів, формування вихідної інформації*).	2	1
3.	**Облік виробничих запасів** (*Облік виробничих запасів. Документальне оформлення операцій: заповнення довідників, первинних документів, формування вихідної інформації*).	2	1
4.	**Облік витрат виробництва** (*Облік витрат виробництва. Особливості списання витрат на готову продукції. Документальне оформлення операцій. Визначення фактичної собівартості продукції).*	2	1
5.	**Облік оплати праці** (*Облік оплати праці. Особливості списання витрат на готову продукції. Документальне оформлення операцій. Визначення фактичної собівартості продукції*).	2	0,5
6.	**Облік готової продукції та її реалізації** (*Облік готової продукції та її реалізації. Документальне оформлення операцій. Визначення фактичної собівартості продукції*).	2	1
7.	**Закриття місяця та податкового періоду. Формування звітів.**	2	1
	Разом з дисципліни	**18**	**6**

2.2. Перелік лабораторних робіт

№ з/п	Назва лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія ». Установка програми, робота в режимі Конфігуратора, створення інтерфейсу користувача; введення констант.	2	0,5
2	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Облік внесків в Статутний фонд підприємства.	2	0,5
3	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку грошових коштів.	4	0,5
4	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку основних засобів.	4	1
5	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку малоцінних швидкозношуваних предметів.	2	0,5
6	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку запасів.	2	1

7	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку праці та її оплати.	2	1
8	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Автоматизація обліку витрат виробництва	4	1
9	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Закриття місяця.	2	0,5
10	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Формування звітів.	2	0,5
11	Принципи роботи з програмою «BAS Бухгалтерія». Сервісне обслуговування конфігурації	2	0,5
12	Контрольна робота та вихідне опитування	2	0,5
	Всього	**30**	**8**

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Питання	Кількість годин	
			денна	заочна
1.	«Предмет і зміст курсу» та «Загальна характеристика української типової конфігурації програми»	− Яким є призначення програми «BAS Бухгалтерія», її загальна характеристика? − У яких режимах може працювати програма «BAS Бухгалтерія», для чого вони призначені? − Якими є пункти Головного меню програми, їхнє призначення? − Що таке Константи в програмі «BAS Бухгалтерія», як їх задати на основі відомостей про підприємство? − Як здійснити налаштування тимчасових періодів для організації обліку? − Що таке план рахунків, яку структуру він має в програмі «BAS Бухгалтерія»?	8	10
2.	«Облік статутного капіталу»	- Для чого призначений довідник «Контрагенти»? - Що таке елемент довідника? - Якими проводками описується облік Статутного капіталу підприємства? - Для чого призначений документ «Виписка банку», її основні характеристики?	8	10
3.	«Облік грошових коштів»	- За допомогою яких документів відображається надходження й видача коштів із каси? - Яким чином здійснюється облік видачі грошей у підзвіт? - Для чого призначений довідник «Тексти»? - За допомогою яких документів здійснюється оприбуткування запасів, що надійшли, оформлення послуг?	8	8
4.	«Облік основних засобів»	- Які рахунки використовують для обліку основних засобів? - За допомогою яких проведень здійснюється придбання основних коштів? - За допомогою яких документів	8	8

		здійснюється придбання основних засобів у програмі «BAS Бухгалтерія»? - У чому відмінності податкового й бухгалтерського обліку основних засобів? - Якими є особливості обліку ПДВ при придбанні основних засобів?		
5.	«Облік малоцінних швидкозношуваних предметів (МШП)»	- Які види запасів належить до МШП? - Якими є особливості обліку МШП у сучасних умовах? - Які методи списання МШП існують у сучасних умовах? - За допомогою яких документів оприбутковують МШП? - З якими рахунками кореспондують рахунок обліку МШП?	8	8
6.	«Облік виробничих запасів»	- Які види запасів визначають П(С)БО? - Які особливості обліку запасів у сучасних умовах? - За допомогою яких документів оприбутковують запаси? - Які методи списання запасів існують у сучасних умовах? - З якими рахунками кореспондують рахунки обліку запасів? - Як розраховується ПДВ при придбанні й оприбуткування запасів?	8	8
7.	«Облік оплати праці»	- Які системи оплати праці існують? - Які рахунки передбачені Планом рахунків для обліку раці та її оплати? - Які види податків існують по заробітній платі для роботодавця? - Які види податків існують по заробітній платі для працівника? - Які особливості нарахування податків по соціальному страхуванню в сучасних умовах? - Що таке розрахунково-платіжна відомість? - Як оформити розрахунково-платіжну відомість в програмі «BAS Бухгалтерія»?	8	8
8.	«Облік готової продукції та її реалізації»	- Які класи рахунків використовують для обліку витрат? - Які види витрат існують згідно П(С)БО? - Які статті містить калькуляція собівартості продукції? - Яким чином формується ціна реалізованої продукції - Яким чином заповнюється податкова накладна? - Які документи необхідні для обліку витрат у програмі «BAS Бухгалтерія»? - Що таке режим «Введення на	8	8

		підставі»? Які документи можна створити, використовуючи цей режим?		
9.	«Закриття місяця та податкового періоду. Формування звітів»	- Які види квартальної звітності Ви знаєте? - Яким чином формуються звіти в програмі «BAS Бухгалтерія»? - Які види податків включаються до складу витрат на реалізацію продукції? - Яким чином коригується фактична собівартість продукції? Які при цьому формується проведення? - Якими документами закривають діяльність наприкінці місяця? - На якому рахунку відображається сумарні витрати на виробництво? - У чому полягають особливості обліку витрат на виробництво відповідно до П(С)БО?	8	8
	Всього		**72**	**76**

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий - іспит

Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min	*max*	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
				min	*max*		*min*	*max*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Загальні питання створення автоматизованої системи бухгалтерського обліку								
Виконання лабораторних робіт	3	4	3	9	12	2	6	8
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2	4	3	6	12	2	4	8
Підготовка до лабораторних занять	1	2	3	3	6	2	2	4
Виконання індивідуальних завдань	2,4/3,6	4/6	5	12	20	5	18	30
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50
Оцінка за змістовий модуль 1				**60**	**100**		**60**	**100**

Змістовий модуль 2. Облік господарських засобів та джерел їх формування								
Виконання лабораторних робіт	3	4	3	9	12	2	6	8
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2	4	3	6	12	2	4	8
Підготовка до лабораторних занять	1	2	3	3	6	2	2	4
Виконання індивідуальних завдань	2,4/3,6	4/6	5	12	20	5	18	30
Проміжна сума				30	50		30	50
Модульний контроль (тестовий)	30	50		30	50		30	50
Оцінка за змістовий модуль 2				**60**	**100**		**60**	**100**

4. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Інформаційні системи бухгалтерського обліку [Текст] : підручник / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненков, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Житомир : РУТА, 2002. 544 с.
2. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі [Текст] : підручник / М.М. Скопень, М.К. Сукач, О.П. Будя та ін. Київ : Ліра-К, 2017. 764 с.
3. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навч. посіб. / Я.А. Гончарук, Н.С. Марушко, Д.С. Лозовицький, Г.М. Воляник ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Магнолія 2006, 2016. 400 с.
4. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навч. посіб. / О.В. Клименко ; Полтав. ун-т спожив. кооперації. Київ : ЦУЛ, 2008. 320 с.
5. Інформаційні системи обліку та аудиту [Текст] : навч. посіб. / Т.А. Писаревська. Київ : КНЕУ, 2004. 369 с.
6. Марченко Д.М. Автоматизація бухгалтерського обліку як джерело зростання його ефективності [Текст] / Д. М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. 2009. № 6 (96). С. 248-254.
7. Бурденко І.М. Виплати працівникам: облік, аудит і автоматизація [Текст] : навч. посіб. / І. М. Бурденко, О.В. Кравченко, О.В. Шипунова. Суми : Унів. кн., 2009. 283 с.
8. Калачиков О.В.Автоматизація процесу оцінки кредитоспроможності підприємства [Текст] / О. В. Калачиков, Т. В. Крупко // Фінанси України. 2003. N5. С.54-58.
9. Маркова Т.Д. Автоматизація фінансово-розрахункових операцій як чинник прискорення процесу господарської діяльності підприємств [Текст] / Т. Д. Маркова, В. С. Іванченков // Економіка харчової промисловості. О. : ОНАХТ, 2010. № 1. С.35-39.
10. Рідель Р. Суцільна автоматизація - основа управління якістю

виробництва [Текст] / Р. Рідель, С. Вільгельм // Молокопереробка. Київ : PIA МОЛОКО, 2009. №8. С.6-7

Додаткові (за наявності):

1. Markova T., Pchelianska G., Melnyk Yu.,Tilloyev S. Features of management information systems and technologies in the organization ofthe automated accounting and analytical process at the enterprise// Food Industry Economics. 2021. Vol.13, Issue 2. P. 71-79.
2. Найда А.В., Найда І.С., Ткачук Г.О, Маркова Т.Д., Гаврилюк В.О. Формування та подання звітності з використанням інформаційних технологій. // Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. № 1. С. 45-51.
3. Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б., Маркова Т.Д. Програмне забезпечення фінансової аналітики бізнесу. // Modeling the development of the economic systems. 2022. №1. С.64-70.
4. Городянська Л. В. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / Л. В. Городянська, Н. М. Нечай. К. : КНЕУ, 2014. 127 с.
5. «BAS Комплексне управління підприємством» та «BAS Бухгалтерія КОРП» – нові продукти автоматизації бізнесу на заміну застарілим рішенням УТП та 7.7. URL: https://www.bas-soft.eu/upload/content/BAS_%D0%9A%D0%A3%D0%9F/BAS%20%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BD%D0%B5%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D0%BC.pdf (дата звернення 05.05.2022).
6. BAS Бухгалтерія. URL: https://softsvit.te.ua/assets/tpl/img/news/vazhliva-informacziya/bas.pdf (дата звернення 05.05.2022).